

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZUNANJE ZADEVE

Prešernova cesta 25, 1000 Ljubljana

T: 01 478 2000

F: 01 478 2340, 01 478 2341

E: gp.mzz@gov.si

www.mzz.gov.si

Številka: 511-20/2021/18

Ljubljana, 6. 1. 2023

EVA (če se akt objavi v Uradnem listu RS)

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj v obdobju do konca leta 2025 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi prvega odstavka 2. člena in šestega odstavka 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 – ZUKN, 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU-1G, 65/14, 55/17 in 163/22) je Vlada Republike Slovenije na ... seji dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v obdobju do konca leta 2025, ki so v prilogi tega sklepa.

Barbara Kolenko Helbl
GENERALNA SEKRETARKA

Priloga:

- Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v Organizaciji za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) v obdobju do konca leta 2022.

Prejmejo:

Ministrstvo za finance;
Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo;
Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti;
Ministrstvo za pravosodje;
Ministrstvo za notranje zadeve;
Ministrstvo za javno upravo;
Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano;
Ministrstvo za infrastrukturo;
Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport;
Ministrstvo za okolje in prostor;

Ministrstvo za kulturo;
Ministrstvo za zdravje;
Ministrstvo za zunanje zadeve;
Kabinet predsednika vlade;
Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko;
Generalni sekretariat Vlade RS;
Služba Vlade RS za zakonodajo;
Služba RS za digitalno preobrazbo;
Urad za makroekonomske analize in razvoj;
Statistični urad RS;
Tržni inšpektorat Republike Slovenije;
Uprava RS za jedrsko varnost;
Urad RS za kemikalije;
Javna agencija RS za varstvo konkurence;
Urad RS za intelektualno lastnino;
Komisija za preprečevanje korupcije;
Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OECD v Parizu;
Banka Slovenije;

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

(Navedite razloge, razen za predlog zakona o ratifikaciji mednarodne pogodbe, ki se obravnava po nujnem postopku – 169. člen Poslovnika državnega zbora.)

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

Bernarda Gradišnik, veleposlanica, v. d. generalne direktorice, Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo, Ministrstvo za zunanje zadeve
mag. Mateja Vraničar Erman, sekretarka, nacionalna koordinatorica za zadeve OECD, Direktorat za gospodarsko in javno diplomacijo, Ministrstvo za zunanje zadeve

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Gradivo se je usklajevalo na sejah stalne medresorske delovne skupine, kamor sta kot zunanja strokovnjaka redno vabljeni tudi predstavnika Banke Slovenije in Javne agencije Republike Slovenije za varstvo konkurence, in sicer:

- za Banko Slovenije Vanja Kobe, Generalni sekretariat, in Špela Majcen, Generalni sekretariat, namestnica;
- za Javno agencijo Republike Slovenije za varstvo konkurence Nastja Stergar, področna sekretarka.

V zvezi s tem sodelovanjem ni povezanih stroškov, ki bi bremenila javnofinančna sredstva.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

(Navedite imena in priimke ter funkcije ali nazive.)

5. Kratek povzetek gradiva:

Upoštevajoč mandat, vsebovan v Sklepu o ustanovitvi Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD (v nadaljevanju SMDS) je SMDS pripravila predlog Usmeritev za delovanje Republike Slovenije v OECD do konca leta 2025. Predlog Usmeritev temelji na pridobljenih izkušnjah članstva Republike Slovenije v OECD, aktualnih prioritetah Organizacije, ter potrebah Republike Slovenije, ki izhajajo iz nacionalnih razvojnih prioritet države. Njihov namen je boljši izkoristek prednosti članstva RS v OECD.

Predlog novih usmeritev **izhaja** iz veljavnih Usmeritev za delovanje RS v OECD in upošteva prioritete delovanja OECD, kot so določene v Viziji OECD za naslednje desetletje in v Strateških usmeritvah GS OECD za leti 2023 in 2024.

V gradivu kot **ključna področja**, kjer bi Slovenija morala krepiti svoje sodelovanje z OECD opredeljujemo področje krepitve konkurenčnosti in krepitve rasti produktivnosti, energetska področja in podnebne spremembe, povezane z digitalizacijo in demografskimi spremembami, področje zdravja, krepitev na znanju temelječe družbe in ustvarjanje kvalitetnih delovnih mest. Že tradicionalno je Slovenija zelo aktivna na področju mednarodnega obdavčevanja in predlagamo, da

ostane tako tudi v prihodnje. Vključeno je tudi področje mednarodnega razvojnega sodelovanja, kot pomemben element našega delovanja v OECD, ki bo v obdobju veljavnosti usmeritev osredotočeno na pripravo in izvedbo medsebojnega pregleda.

V gradivu so **identificirani predpogoji** za uspešno delovanje v OECD – medresorska koordinacija, vključujoč pristop, dobro delovanje Stalnega predstavništva RS pri OECD, spodbujanje aktivnega sodelovanja na ministrskih zasedanjih in v delovnih telesih OECD ter zagotavljanje kadrovskih in finančnih virov, kjer si je mogoče pri financiranju posameznih projektov pomagati tudi s sredstvi EU za pomoč pri izvajanju strukturnih reform.

V zadnjem delu gradiva so **identificirana ključna institucionalna vprašanja in predlagana stališča**, ki jih zagovarjajo slovenski predstavniki, s čimer se zagotavlja enotnost pri zastopanju stališč Slovenije. Ta področja so: širitev, proračun OECD ter zagotavljanje zastopnosti slovenskih državljanov v Sekretariatu OECD in drugih strukturah OECD.

Gradivo je povezano s predlogom za podaljšanje mandata Stalni medresorski delovni skupini za zadeve OECD na operativni ravni (gradivo MZZ št. 51142-1/2022/52 z dne 6. 1. 2023).

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA/NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	DA/NE
c)	administrativne posledice	DA/NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	DA/NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA/NE
e)	socialno področje	DA/NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	DA/NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

(Samo če izberete DA pod točko 6.a.)

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				

OBRAZLOŽITEV:

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):

- prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov,
- odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov,
- obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov.

II. Finančne posledice za državni proračun

Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:

II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski

uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

DA/NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: DA/NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: DA/NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: DA/NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:

DA/NE

(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.)

(Če je odgovor DA, navedite:

Datum objave:

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

-

Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte):

Upoštevani so bili:

- v celoti,
- večinoma,

- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

Poročilo je bilo dano

Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

DA/NE

11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

DA/NE

**Samuel ŽBOGAR
DRŽAVNI SEKRETAR**

Obrazložitev

Stalna medresorska delovna skupina za zadeve OECD na operativni ravni (v nadaljevanju: SMDS), ustanovljena s sklepom št. 02401-12/2018/13 z dne 10. 1. 2019, nazadnje spremenjenim s sklepom št. 01201-17/2022/9 z dne 22. 9. 2022, je bila ustanovljena z namenom usklajevanja stališč in uresničevanja pravic in nalog Republike Slovenije kot članice OECD. Zaradi poteka veljavnosti aktualnih usmeritev za delovanje Republike Slovenije v OECD konec letošnjega leta, so pripravljene nove usmeritve.

Sodelovanje z OECD je zelo razvejano, tako na politični kot na strokovni ravni (podobno kot sodelovanje z institucijami EU), sodeluje množica pristojnih resorjev in naloga Ministrstva za zunanje zadeve kot nacionalnega koordinatorja je, da skrbi za medsebojno usklajenost vseh aktivnosti in skladnost delovanja s splošnimi usmeritvami zunanje politike Slovenije.

Nov predlog Usmeritev za delovanje Republike Slovenije v OECD v obdobju do konca leta 2025 izhaja iz iztekajočih se Usmeritev za delovanje Republike Slovenije v OECD v obdobju do konca leta 2022. Upošteva prioritete delovanja OECD, kot so določene v Viziji OECD za naslednje desetletje in v Strateških usmeritvah generalnega sekretarja OECD za leti 2023 in 2024. Temeljno vodilo pri delovanju Slovenije v OECD pa je skladnost aktivnosti s cilji, ki so določeni v temeljnih strateških dokumentih Slovenije, kot na primer v Strategiji razvoja Slovenije 2030, Strategiji mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči do leta 2030, Strategiji pametne specializacije, Resoluciji o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013 - 2023.

Osrednji cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 je zagotoviti kakovostno življenje za vse. Uresničiti ga je mogoče z uravnoveženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe.

V usmeritvah so zato kot ključna področja sodelovanja Slovenije z OECD opredeljena:

- krepitev na znanju temelječe družbe in ustvarjanje kvalitetnih delovnih mest,
- konkurenčnost in rast produktivnosti,
- energetika in podnebne spremembe,
- digitalizacija in demografske spremembe, zdravje,
- mednarodno obdavčevanje – kjer je Slovenija tradicionalno zelo aktivna,
- mednarodno razvojno sodelovanje - je pomemben element delovanja v OECD, ki bo v času veljavnosti usmeritev osredotočeno na pripravo in izvedbo medsebojnega pregleda.

V usmeritvah so identificirani predpogoji za uspešno delovanje Slovenije v OECD, in sicer medresorska koordinacija, vključujoč pristop, dobro delovanje Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OECD, spodbujanje aktivnega sodelovanja na ministrskih zasedanjih in v delovnih telesih OECD na strokovni ravni, ter zagotavljanje kadrovskih in finančnih virov, kjer je mogoče za financiranje posameznih projektov uporabiti tudi sredstva EU za pomoč pri izvajanju strukturnih reform.

V zadnjem delu usmeritev so identificirana ključna institucionalna vprašanja in predlagana stališča, ki jih zagovarjajo slovenski predstavniki, s čimer se zagotavlja enotnost pri zastopanju stališč Slovenije. Ta področja so: širitev OECD, proračun OECD ter zagotavljanje zastopnosti slovenskih državljanov v Sekretariatu OECD in drugih strukturah OECD.

Pri pripravi usmeritev o prioritetah za delovanje Slovenije v OECD je potekalo posvetovanje znotraj Ministrstva za zunanje zadeve in v okviru Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni. Resorji so k usmeritvam prispevali predvsem vsebinske poudarke glede identifikacije prioritet za delovanje Slovenije v OECD. Gradivo je medresorsko usklajeno.

Gradivo je vsebinsko povezano s predlogom, da se mandate SMDS podaljša za čas veljavnosti novih Usmeritev, to je do konca leta 2025. (gl. gradivo MZZ, št. 51142-1/2022/52.

USMERITVE ZA DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V ORGANIZACIJI ZA GOSPODARSKO SODELOVANJE IN RAZVOJ V OBDOBJU DO KONCA LETA 2025

1. UVOD

Slovenija je postala članica Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj (OECD) leta 2010 in je s tem uresničila enega ključnih ciljev strateškega umeščanja v mednarodni prostor. Januarja 2020 je Vlada Republike Slovenije sprejela Usmeritve za delovanje Republike Slovenije v OECD za obdobje do konca leta 2022. Z Usmeritvami so bila določena jasna in z nacionalnimi razvojnimi prioritetami usklajena izhodišča za delovanje v OECD. Tudi v prihodnjem triletnem obdobju je treba delovanje OECD tesno povezati z izvajanjem ključnih prioritet slovenskih politik. Samo tako bo Slovenija lahko v polni meri izkoristila prednosti članstva v OECD.

OECD je v letu 2021 obeležila 60. obletnico ustanovitve in ob tej priložnosti so ministri držav članic 6. oktobra 2021 sprejeli novo Vizijo delovanja OECD za naslednje desetletje¹. V viziji so jasno opredeljene skupne vrednote držav članic OECD – multilateralizem, demokracija, odprtost in vključujoče gospodarstvo, trajnostni gospodarski razvoj ter mir in blaginja za vse. Na ministrskem srečanju junija 2022 pa so države članice seznanile z novimi strateškimi usmeritvami generalnega sekretarja OECD² za prihodnje dveletno obdobje.

Prednosti aktivnega članstva Slovenije v OECD je mogoče strniti v naslednje točke:

- **Aktivno sodelovanje slovenskih strokovnjakov z OECD** v okviru priprav rednih pregledov, študij in primerjalnih analiz pomeni spodbudo in pomoč referenčne organizacije pri spremembi nacionalne zakonodaje, pripravi reform in nacionalnih strategij, še posebej na področjih, ki jih Slovenija opredeljuje kot prednostna.
- **Aktivno vključevanje v razprave na OECD** je izjemno koristno za pripravo in uveljavljanje slovenskih stališč v tematsko povezanih razpravah v okviru EU, hkrati pa omogoča Sloveniji, da aktivno sooblikuje globalne standarde na različnih področjih.
- **Mesto OECD v globalni institucionalni arhitekturi se je v zadnjem obdobju okrepilo** – organizacija predstavlja ključno platformo za vsebinsko podporo delovanju skupine G20 in G7, v okviru odborov OECD deluje 16 različnih globalnih forumov, istočasno pa OECD nudi tudi vsebinsko podporo delovanju nekaterih osrednjih globalnih pobud: od Pariškega podnebnega sporazuma do Agende za trajnostni razvoj do leta 2030, od Globalnega foruma za transparentnost in izmenjavo informacij za davčne namene do Globalnega partnerstva za umetno inteligenco in Globalnega foruma za politike veriženja podatkovnih blokov (blockchain).
- **OECD je na določenih področjih svojega izredno širokega polja delovanja vodilni akter med mednarodnimi organizacijami pri aktualnih vprašanjih in izzivih sodobne družbe**, kot so na primer: obdavčitev digitalne ekonomije, vključujoča rast, merjenje uradne razvojne

¹ https://www.oecd.org/mcm/MCM_2021_Part_2_%5BC-MIN_2021_16-FINAL.en%5D.pdf

² <https://www.oecd.org/mcm/2022-OECD-SG-Strategic-Orientations-EN.pdf>

pomoči. Poleg drugih mednarodnih organizacij (npr. Svet Evrope, UNESCO, EU) ima OECD tudi pomembno vlogo pri vzpostavljanju standardov na področju digitalizacije, med drugim tudi za verodostojno in na človeka osredotočeno umetno inteligenco. V zadnjem obdobju se OECD izpostavlja kot vodilni globalni usklajevalec politik za doseganje ciljev na področju blaženja in prilagajanja na podnebne spremembe. Kazalniki OECD so postali globalne reference na številnih področjih.

- **OECD ima pomembno vlogo v povezavi z izmenjavo informacij in usklajevanjem ukrepov ekonomskih politik** za zmanjšanje negativnih ekonomskih in socialnih posledic **pandemije**. Prav tako se je s prilagoditvijo svojih aktivnosti hitro odzval na omejevanje negativnih učinkov ruske vojaške agresije proti **Ukrajini**, tako z vidika konkretne pomoči in podpore Ukrajini kot tudi z vidika omejevanja globalnih negativnih posledic vojaške agresije (prekinitve dobavnih verig, prehranske krize, energetske krize, hitre rasti inflacije...).

2. PREDNOSTNA PODROČJA DELOVANJA OECD

OECD ima trenutno **38 držav članic** in zagotavlja svoj globalni vpliv tudi preko sodelovanja s **petimi ključnimi partnerskimi državami** – Kitajska, Indija, Južna Afrika, Indonezija in Brazilija – ter z delovanjem v **šestih regionalnih pobudah** – Evrazija, Afrika, Latinska Amerika, Jugovzhodna Azija, Bližnji vzhod in severna Afrika ter Jugovzhodna Evropa. Globalni vpliv se dodatno zagotavlja tudi v okviru odločitev o **širitvi OECD** na nove države članice.

Glavnina aktivnosti OECD se odvija v **odborih in delovnih skupinah**. Trenutno je v okviru OECD aktivnih preko 350 delovnih teles. Od leta 2008 dalje so posamezni odbori organizirali številne **globalne forume**. Trenutno jih deluje 16, zadnja dva sta bila ustanovljena v letu 2020 (Prihodnost izobraževanja in spretnosti) oziroma 2021 (Globalni forum o jedrskem izobraževanju, znanosti, tehnologiji in politiki).

Dodatno so za delovanje OECD pomembne tudi **globalne pobude**, ki so sicer organizirane samostojno, OECD sekretariat pa jim nudi strokovno in tehnično podporo. Tudi s slovenskega vidika sta ključni Globalni forum o transparentnosti in izmenjavi informacij za davčne namene ter Globalno partnerstvo za umetno inteligenco.

V sklopu sankcij proti Ruski federaciji in Belorusiji zaradi vojaške agresije proti Ukrajini je OECD odpovedal vse oblike sodelovanja s tema dvema državama.

Ključna strateška dokumenta za delovanje OECD v naslednjem dveletnem obdobju sta zgoraj omenjena **Vizija OECD za naslednje desetletje** in **Strateške usmeritve generalnega sekretarja OECD za leti 2023 in 2024**.

Nova strateška dokumenta OECD predstavljata prioritete naloge, ki jih načrtuje OECD glede na aktualno globalno situacijo in glede na pričakovane izzive, povezane z razvojem ključnih globalnih trendov, med katerimi so najpomembnejši okoljska in podnebna problematika, pospešena digitalizacija in demografske spremembe. Tudi v okviru novih strateških dokumentov OECD ostaja organizacija za razprave o politikah in pripravo na kvalitetnih podatkih temelječih analiz.

Trenutno delo OECD v veliki meri pogojujejo **nujni odzivi na odpravljanje ekonomskih in družbenih posledic pandemije COVID-19 ter omejevanje oziroma odpravljanje posledic vojaške agresije Ruske federacije proti Ukrajini**. Okrevanje svetovnega gospodarstva po pandemiji je neenakomerno in pogojeno s številnimi negotovostmi, ki jih vojaška agresija v Ukrajini še

pogloblja (upočasnitev gospodarske rasti, novi inflacijski pritiski, negotovosti na trgu energentov, nove ovire v dobavnih verigah). Delovanje OECD v povezavi s posledicami vojaške agresije je usmerjeno v odpravljanje ekonomskih in družbenih posledic vojaške agresije Ruske federacije proti Ukrajini, začena se tudi že priprava na sodelovanje v obnovi Ukrajine po zaustavitvi vojaških spopadov. Pri svojih aktivnostih mora OECD upoštevati, da sta tako Ukrajina kot Ruska federacija pomembna globalna dobavitelja hrane, energentov ter pomembnih mineralov in kovin, hkrati pa tudi strateška globalna kupca.

Generalni sekretar kot **ključne prioritete** delovanja OECD v letih 2023 in 2024 izpostavlja:

1. **Optimizirati in okrepiti kvaliteto okrevanja** po pandemiji COVID-19 ter odgovoriti na ekonomske in družbene posledice vojaške agresije proti Ukrajini, predvsem z ukrepi na področju družbene mobilnosti in ustvarjanjem kvalitetnih novih delovnih mest, z investiranjem v učinkovito izobraževanje in usposabljanje ob izgradnji kulture vseživljenjskega učenja, s čim boljšim usklajevanjem gospodarskih politik s socialnimi in okoljskimi politikami ter z zagotavljanjem večje vključenosti mladih za večjo medgeneracijsko pravičnost predlaganih ukrepov, kakor tudi z ukrepi za večjo enakost spolov. Glede na poslanstvo OECD, je zagotavljanje kvalitetnih in pravočasnih statističnih podatkov ključno za uspeh zastavljenih nalog.
2. **OECD mora ostati vodilna organizacija na področju boja proti podnebnim spremembam**, pri čemer morajo ukrepi prispevati k doseganju zastavljenih ciljev na mednarodni in EU ravni, hkrati pa morajo biti učinkoviti in pravični. V tem okviru namerava OECD organizirati vključujoč forum o pristopih za ublažitev emisij ogljika (Inclusive Framework on Carbon Mitigation Approaches).
3. **Digitalna preobrazba** predstavlja izziv in hkrati priložnost. Na tem področju je treba uresničiti potencial, ki ga prinaša digitalizacija, hkrati zagotoviti prvenstvo v tehnoloških rešitvah in podporo čim širšemu mednarodnemu sodelovanju. Vzporedno je treba nasloviti davčne izzive digitalne ekonomije.
4. **OECD ostaja zagovornik na pravih temelječega sistema mednarodnega trgovanja**, kjer je treba v globalnem merilu posebno pozornost posvetiti preseganju investicijskega razkoraka med državami.
5. **Na področju globalnega angažmaja OECD ohranja tri ključne instrumente – članstvo v OECD, poglobljeno partnerstvo s posameznimi državami in usmerjenost v razvoj**. Na področju razvojne pomoči namerava OECD razviti nov pristop, ki bo skladen s cilji Agende 2030 za skladen razvoj. OECD bo še naprej razvijal sodelovanje s ključnimi multilateralnimi organizacijami in sodelovanje s socialnimi partnerji – delodajalskimi organizacijami in sindikati³.

Te prioritete je mogoče izpeljati le, če tudi OECD sam v svoji operativni in organizacijski strukturi zagotovi delo in vodenje po najvišjih strokovnih standardih.

3. DELOVANJE REPUBLIKE SLOVENIJE V OECD

a. Temeljna izhodišča

³ Socialni partnerji se lahko vključijo v BIAC (Business Advocacy to the OECD; iz Slovenije aktivno sodeluje Združenje delodajalcev Slovenije) in TUAC (Trade Union Advisory Committee to the OECD; slovenski sindikati v TUAC niso aktivni)

Slovenija v OECD deluje v skladu s splošnimi usmeritvami **Strategije zunanje politike Republike Slovenije - Slovenija: Varna, uspešna in v svetu spoštovana**⁴ in v skladu z **vrednotami OECD**. Aktivnosti, ki jih bo Slovenija izvajala v okviru OECD, podpirajo slovensko kandidaturo za nestalno članico Varnostnega sveta OZN 2024-2025 in so usklajene z aktivnostmi Slovenije kot članice ECOSOC za obdobje 2023-2025. Cilji delovanja Slovenije v OECD so skladni s cilji, ki jih Slovenija zasleduje pri svojem delovanju v institucijah EU⁵.

Temeljno vodilo pri delovanju Slovenije v OECD je skladnost aktivnosti s cilji, ki so določeni v temeljnih strateških dokumentih Slovenije, kot na primer v Strategiji razvoja Slovenije 2030⁶, Strategiji mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči do leta 2030⁷, Strategiji pametne specializacije⁸, Resoluciji o jedrski in sevalni varnosti v Republiki Sloveniji za obdobje 2013 - 2023⁹. Osrednji cilj Strategije razvoja Slovenije 2030 je **zagotoviti kakovostno življenje za vse**. Uresničiti ga je mogoče z uravnoteženim gospodarskim, družbenim in okoljskim razvojem, ki upošteva omejitve in zmožnosti planeta ter ustvarja pogoje in priložnosti za sedanje in prihodnje rodove. Na ravni posameznika se kakovostno življenje kaže v **dobrih priložnostih za delo, izobraževanje in ustvarjanje**, v dostojnem, varnem in aktivnem življenju, zdravem in čistem okolju ter vključevanju v demokratično odločanje in soupravljanje družbe.

Upošteva je ključne strateške dokumente Slovenije in cilje koalicijske pogodbe¹ je treba sodelovanje z OECD v naslednjem dveletnem obdobju okrepiti predvsem na naslednjih področjih:

- 1. Krepitev močne, trajnostne, zelene, vključujoče in odporne rasti produktivnosti in zagotavljanje konkurenčnosti** sta ključna za zagotavljanje države blaginje za vse in za oblikovanje **uravnoteženih ukrepov ekonomske, socialne, okoljske, izobraževalne in raziskovalne politike**.

Cilj Slovenije je postati ena od 20 najkonkurenčnejših držav na svetu in ena izmed prvih 10 držav po indeksu človekovega razvoja. Temu cilju morajo slediti tudi nacionalne politike, na regulatornem, infrastrukturnem, gospodarskem in fiskalnem področju v podporo čim hitrejšemu prehodu v inovacijsko podprto vključujočo rast s prestrukturiranjem v visoko produktivno, nizkoogljično in krožno gospodarstvo. Ukrepi na tem področju morajo biti prvenstveno usmerjeni v:

- okrepljeno izobraževanje in (pre)usposabljanje za znanja in spretnosti prihodnosti na podlagi posodobljenih ter v prihodnost usmerjenih sistemov

⁴ https://www.gov.si/assets/ministrstva/MZZ/Dokumenti/strateski-in-programski-dokumenti/strategija_ZP.pdf

⁵ <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=DEKL48>

⁶ https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/Strategija-razvoja-Slovenije-2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf

⁷ <https://www.gov.si teme/nacrtovanje-in-izvajanje-mednarodnega-razvojnega-sodelovanja-in-humanitarne-pomoci-slovenije/>

⁸ <https://www.gov.si/assets/vladne-sluzbe/SVRK/S4-Slovenska-strategija-pametne-specializacije/Slovenska-strategija-pametne-specializacije.pdf>

⁹ Uradni list RS, št. 56/13)

¹ https://www.gov.si/assets/vlada/Vlada_predstavitev_dokumenti/Koalicijski-dogovor-2022-2026-Programski-del-18.5.2022.pdf

izobraževanja in usposabljanja;

- okrepljena vlaganja v razvoj človeških virov in ukrepe za dvig znanj in kompetenc zaposlenih;
- okrepljena vlaganja v pametno (še posebej digitalno) in trajnostno preobrazbo (država in podjetniški sektor);
- na javni strani v spodbujanje dinamičnega poslovnega okolja ter krepitev znanstvenoraziskovalnega, inovacijskega in digitalnega ekosistema;
- na podjetniški strani pospešeno uvajanje novih poslovnih modelov, prebojnih in disruptivnih inovacij ter prilagojenih procesov in organiziranja poslovanja, vključno z domačim in mednarodnim povezovanjem;
- okrepitev reformnega potenciala javne uprave in odpravljanje administrativnih ovir za državljane, gospodarstvo in druge deležnike;
- pospešene spremembe na podlagi družbenega dogovora in aktivno upravljanje preobrazbe.

Na področju **gospodarskega prava** je potrebno zagotoviti, da bodo gospodarske družbe sodelovale pri trajnostnem razvoju v čim širšem obsegu. Slovenija zato podpira izboljšanje sistema korporativnega upravljanja in kakovostno posodobitev Načel korporativnega upravljanja OECD, ki se trenutno izvaja in bo zaključeno predvidoma v letu 2023.

V okviru **trgovinske politike**, ki je ključni del celovitega odziva gospodarske politike na globalno (poli)krizo, se zavzemamo za proaktivno in uravnoteženo trgovinsko agendo, ki temelji na trajnosti, odprtih trgih in pravičnosti. Konkretno se bomo na področju trgovine zavzemali, da se indeks STRI (Services Trade Restrictiveness Index), ki je orodje OECD za zbiranje informacij glede omejitev v trgovini s storitvami, sestavljeno iz dveh instrumentov, regulatorne baze podatkov o politikah in ukrepih, ki vplivajo na trgovino s storitvami, in indeksa omejevanja trgovine, razširi na nove sektorje in nove države. Oba instrumenta zagotavljata vir informacij za oblikovalce trgovinske politike, trgovinske pogajalce in raziskovalce ter omogočata primerjavo in oceno vpliva trgovinske liberalizacije ter s tem zastavljenih ciljev.

Na področju **naložbene politike** bomo v sodelovanju z OECD analizirali zakonodajo, ki se nanaša na spodbujanje tujih neposrednih naložb, njihovo ohranjanje ter povezanost s pogajanjem za sklenitev naložbenih sporazumov kot pravne osnove za zaščito naložb in vlagateljev. Zaključno poročilo bo, poleg ocene stanja, opredelilo priporočila odločevalcem za izboljšanje investicijskega okolja, izsledke bomo lahko uporabili tudi pri sklepanju naložbenih sporazumov. V zvezi s slednjim podpiramo tudi aktivnosti OECD v zvezi z posodobitvijo naložbenih sporazumov.

V pripravi je **Strategija razvoja trga kapitala** v Sloveniji s ciljem spodbuditi predvsem mala in srednja podjetja, da se pri pridobivanju virov financiranja usmerijo tudi na slovenski trg kapitala, in ne le na pridobivanje posojil pri bančnem sistemu. Cilj strategije bo tudi privabiti tuje izdajatelje na slovenski kapitalski trg preko pridobitve statusa razvijajočega se trga kapitala.

Področje **kmetijstva** ima ključno vlogo pri doseganju zastavljenih ciljev zelene preobrazbe. Na tem področju se tesno povezujejo aktivnosti OECD in EU. OECD je v

okviru analitskih metod razvil "Okvir produktivnosti hrane in kmetijstva, trajnosti in odpornosti" z namenom, da svetuje državam o kombinaciji politik, ki lahko najbolj prispevajo k povečanju produktivnosti, trajnosti in odpornosti njihovega kmetijstva in prehranskih sistemov. Ta okvir bo uporabljen tudi za analizo političnih izzivov in priložnosti, ki jih predstavlja reforma evropske skupne kmetijske politike za obdobje 2023 – 2027 in v kateri Slovenija aktivno sodeluje.

Članstvo Slovenije v OECD, tudi v **Forumu za produktivnost**, prispeva k uresničevanju slovenskih ciljev na področju produktivnosti predvsem posredno, preko izboljšanja statističnih podlag in mednarodne primerljivosti statistik, analiz in priporočil s strani OECD in izmenjave izkušenj ter sodelovanja pri usmerjanju politik in aktivnosti OECD na področju produktivnosti, ki so tudi v skladu s slovenskimi prednostnimi nalogami.

2. **Doseganje ciljev trajnostnega razvoja** v skladu s cilji Agende ZN 2030 zahteva učinkovito in odgovorno odzivanje na **izzive na energetske področju ter nujno prilagajanje in delovanje v povezavi s podnebnimi spremembami in drugimi okoljskimi izzivi, s ciljem, da se v praksi zagotovi spoštovanje pravice ljudi do zdravega, čistega in trajnostnega okolja. Pomembna prioriteta je doseganje ciljev digitalne preobrazbe**, ki temelji na varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, nadaljevanje prizadevanj za **enakost spolov in krepitev moči žensk in deklic, dobrobit otrok** in učinkovito odzivanje na izzive **demografskih sprememb**, vključno z varstvom in uveljavljanjem **pravic starejših oseb**. V tem okviru mora Slovenija še naprej sistematično krepiti svojo vlogo na področju regulacije ter učinkovite in etične uporabe umetne inteligence. Med bistvenimi pogoji za uspešnost delovanja na vseh navedenih področjih je modro in etično vlaganje v raziskave in razvoj, izobraževanje in usposabljanje v perspektivi vseživljenjskega učenja.

Krize si sledijo vedno hitreje in pomembno vplivajo tudi na vse skupine prebivalstva. Pri načrtovanju ukrepov za odpravljanje posledic kriz je zato na vseh področjih treba pozorno spremljati njihov vpliv na prebivalstvo, vključno na delovno aktivno prebivalstvo. Slovenija bo v svojem delovanju v okviru OECD zato pozorna tudi na obvladovanje brezposelnosti kot posledico kriz. Poleg tega bo v ospredje svojega delovanja postavljala tudi **izzive povezane s staranjem in pomanjkanjem delovne sile**. V ta kontekst bomo postavili tudi svoja prizadevanja v okviru OECD na področju urejanja migracij, kjer je treba posebno pozornost nameniti varovanju ranljivih skupin migrantov, hkrati pa pri ciljnih migracijske politike upoštevati tudi druge izzive, npr. demografske, zagotavljanje ustreznih veščin in spretnosti, visoko izobražene delovne sile, ki lahko zagotavlja visoko dodano vrednost.

Upošteva izzive na energetske področju in pomenu, ki ga Slovenija daje uporabi jedrske energije pri doseganju ciljev na področju **zelene preobrazbe**, bo v naslednjem obdobju pomembno aktivno slovensko delovanje v okviru Agencije za jedrsko energijo, še posebej v delovni skupini za nove jedrske tehnologije in v raziskovalnih programih in dejavnostih glede varnosti obstoječih in novih jedrskih objektov.

Eno od prioritarnih področij sodelovanja z OECD v tem okviru bo tudi sodelovanje pri pripravi in izvedbi **Strategije trajnostne javne uprave do leta 2030** ter pri izvedbi **digitalne preobrazbe javne uprave**. Pri tem poseben poudarek dajemo odprtim podatkom javnega sektorja, ki lahko pomembno prispevajo k zgoraj opredeljenim ciljem.

- 3. Področje zdravja, krepitev vključujoče na znanju temelječe, učeče se in ustvarjalne družbe in ustvarjanje novih in kakovostnih ter stabilnih delovnih mest** v post-pandemičnem obdobju ostaja visoko na listi nacionalnih in globalnih prioritet. Slovenski cilj je doseči 79,5 % stopnjo delovne aktivnosti do leta 2030.

Z namenom opredelitve in boljšega razumevanja dejavnikov, ki spodbujajo zaupanje državljanov v javne institucije in vpliva odnosa med stopnjo zaupanja in gospodarsko uspešnostjo ter blaginjo, se bo **Slovenija pridružila raziskavi OECD o zaupanju** (OECD Trust survey) v letu 2023, ki jo bo OECD objavil v letu 2024.

V naslednjem obdobju bo Slovenija tudi tesneje sodelovala z OECD z namenom ocene in izboljšanja ustreznosti in učinkovitosti **aktivne politike zaposlovanja** v Sloveniji. Dodatne aktivnosti bodo namenjene tudi napovedovanju potreb na trgu dela, vključno z razvojem srednje in dolgoročnih napovedi.

COVID kriza je pokazala potrebo po zagotavljanju hitrega in fleksibilnega odločanja ter agilnega delovanja na vseh področjih izvajanja funkcij države. Povečuje se potreba po vključevanju javnih uslužbencev v programe vseživljenjskega izobraževanja, kjer lahko v sodelovanju z OECD dosežemo pomemben napredek pri izvajanju že podanih priporočil.

Na področju **zdravja** so na nacionalni ravni načrtovane številne spremembe, tako na zakonodajni kot na sistemski ravni s ciljem krepiti varen, kakovosten in učinkovit zdravstveni sistem, osredotočen na dobrobit pacienta. Slovenija bo še naprej aktivno vključena v projekt OECD-PaRIS¹¹. Prav tako se pri pripravi nacionalnih ukrepov načrtuje okrepljeno sodelovanje s strokovnjaki OECD, predvsem s področja zdravstvenih sistemov, financiranja in upravljanja zdravstvenega sistema, kakovosti in varnosti v zdravstvu, zdravstvenih kadrov in digitalizacije.

- 4. Na področju obdavčitve** OECD opravlja globalno pomembno delo pri uveljavljanju enotnih standardov obdavčitve ob sodelovanju z davčnimi upravami pri pripravi davčnih zakonov ter regulacij, vključno z vprašanji preusmerjanja dobička in zmanjševanja davčne osnove (BEPS), vprašanj obdavčitve digitalne ekonomije, kakor tudi pri uveljavljanju mednarodno dogovorjenih standardov preglednosti in izmenjave podatkov za davčne namene ter vključujočega foruma o pristopih za ublažitev emisij ogljika (Inclusive Framework on Carbon Mitigation Approaches).

¹¹ Gre za prvo mednarodno raziskavo zdravstvenih izidov in izkušenj pacientov z eno ali več kroničnimi boleznimi, ki zdravstveno oskrbo prejemajo na primarni ravni zdravstvene dejavnosti.

Slovenija kot članica OECD lahko pomembno prispeva k doseganju ciljev na tem področju z aktivnim sodelovanjem pri oblikovanju ustreznih rešitev, tudi v luči zmanjšanja upravnih bremen tako za davčne uprave, kot za zavezance, z izmenjavo dobrih praks že uresničenih rešitev, z vključitvijo v OECD Globalni forum za davčno preglednost in izmenjavo informacij glede izvajanja medsebojnih strokovnih pregledov ter v OECD vključujoči forum o pristopih za ublažitev emisij ogljika.

5. **Slovenija bo nadaljevala in krepila udejstvovanje v okviru aktivnosti OECD na področju mednarodnega razvojnega sodelovanja (DAC), ki je vodilni mednarodni forum, katerega mandat je spodbujati razvojno sodelovanje in druge ustrezne politike trajnostnega razvoja. Okrepljeno sodelovanje je ključno z vidika priprav na izvedbo medsebojnega pregleda (Peer Review) v letu 2024.** Prizadevali si bomo za vključevanje ekspertize OECD DAC v strateško in normativno načrtovanje sistema mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarne pomoči Slovenije.

4. POGOJI ZA USPEŠNO DELOVANJE V OECD

Za učinkovito in aktivno zastopanje interesov in ambicij Slovenije kot države članice OECD so ključni predpogoji: dobro organizirana medresorska koordinacija v Sloveniji, ustrezna kadrovska zasedba na Stalnem predstavništvu Republike Slovenije pri OECD (MPA) ter redna in učinkovita komunikacija med resorji ter med prestolnico in MPA. Pomembno je tudi zagotoviti ustrezne kadrovske vire za delo na zadevah OECD po resorjih. Zaradi že omenjenega sovpadanja z evropskimi vsebinami, pa tudi zaradi možnosti pri financiranju projektov OECD s sredstvi EU, bo v naslednjem obdobju na pomenu pridobivala tudi tesnejša koordinacija z EU zadevami.

a. Medresorska koordinacija in notranja koordinacija v resorjih

Medresorska koordinacija je vzpostavljena in poteka v obliki **Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD na operativni ravni**. V resorjih Vlade Republike Slovenije, ki pokrivajo različna delovna področja OECD, je potrebno razviti orodja, ki bodo omogočila okrepitev koordinacije in izmenjave informacij tako znotraj posameznega resorja kot tudi med njimi.

b. Vključujoč pristop

Pristojni resorji bodo v svoje aktivnosti, ki so povezane z delovanjem v OECD v največji možni meri in v skladu s pristojnostmi glede na vsebino aktivnosti, **vključevali pristojne nevladne organizacije in socialne partnerje**. Sodelovanje se, kjer je to potrebno in mogoče, vzpostavi tako pri pripravi stališč, ki jih Slovenija zagovarja v delovnih telesih OECD kot tudi pri informiranju o rezultatih dela OECD, ki so lahko pomembni za izvajanje politik na nacionalni ravni.

Stalna medresorska delovna skupina, še posebej pa nacionalni koordinator za zadeve OECD, skrbita za ozaveščanje drugih zainteresiranih deležnikov o delovanju OECD in možnostih, ki jih ponuja članstvo Slovenije v OECD in skrbita za sodelovanje s **parlamentarno skupino prijateljstva z OECD**.

c. Delovanje Stalnega predstavništva Republike Slovenije pri OECD

Stalno predstavništvo Republike Slovenije pri OECD je po kadrovski zasedbi eno izmed najmanjših izmed vseh misij držav članic pri OECD, kar predstavlja velik izziv za učinkovito zastopanje interesov Slovenije na celotnem razponu odborov in delovnih teles organizacije. Tudi z vidika boljšega prenosa znanj in izkušenj iz sodelovanja na zasedanjih v OECD bi bilo smiselno po vzoru drugih držav članic, pa tudi zastopanja Slovenije pri EU, zagotoviti rešitve v obliki **krepite MPA z napotenimi uslužbenci iz različnih ministrstev**, predvsem tistih, ki z OECD najtesneje sodelujejo. S tega vidika bo kot prioriteto področje obravnavano področje odzivanja na podnebne spremembe ter davčno področje.

V prihodnjem obdobju bo posebna pozornost namenjena tudi okrepitvi neposredne komunikacije med MPA in pristojnimi resorji, ob zagotavljanju nujne koordinacije preko MZZ.

d. Sodelovanje na ministrskih zasedanjih in v delovnih telesih OECD

Glavnina dela OECD je organizirana v množtvu več kot 350 delovnih teles organizacije. Za kakovost doprinosa Slovenije pri delu odborov in delovnih teles, kakor tudi za dober prenos znanj iz razprav in sprejetih odločitev v OECD do oblikovalcev politik in odločevalcev v prestolnici, je nujna **redna in aktivna udeležba predstavnikov Slovenije na zasedanjih**. Aktivno udejstvovanje predstavnikov Slovenije je pomembno tako **na ministrski ravni** kot tudi na ravni delovnih skupin **strokovnjakov** za posamezna področja.

Pomembno dodano vrednost za državo z vidika pridobivanja neposrednega vpogleda v sisteme primerljivih držav predstavlja tudi udeležba ključnih strokovnjakov v **medsebojnih pregledih (t. i. Peer Reviews)**, ki jih izvajajo nekateri odbori. Glede na dosedanjo prakso je prostora za izboljšave zelo veliko.

Zaradi kadrovskih in siceršnjih omejitev, pa tudi zaradi različne stopnje interesa Slovenije za vsebine, ki jih obravnavajo odbori in delovna telesa, je smiselno pripraviti **nabor odborov in delovnih teles, ki jih je potrebno prednostno pokrivati**, oziroma se jih aktivno udeleževati. Nabor odborov in delovnih teles OECD, kjer Slovenija prepoznava potrebo po prednostnem pokrivanju vsebine in dela, se pripravi na podlagi s strani resorjev definiranih 3 – 5 delovnih teles oz. odborov OECD. Stalna medresorska delovna skupina spodbuja stalno izmenjavo informacij o vsebini in rezultatih dela delovnih teles OECD med resorji ter med resorji in Stalnim predstavništvom Republike Slovenije pri OECD. **Ključni dosežki dela prioritetenih odborov in poročilo o udeležbi na zasedanjih, tako na strokovni kot ministrski ravni, so sestavni del rednega letnega poročila.**

V nekaj odborih in delovnih telesih so bili predstavniki Slovenije zaradi prepoznanih osebnih kompetenc imenovani v urade odborov in delovnih teles, od koder imajo možnost še večjega vpliva na delo OECD. V interesu Slovenije je, da podpira delo teh posameznikov v okviru OECD ter da poskuša **okrepiti zastopnost v uradih odborov in delovnih teles OECD**.

e. Zagotavljanje sredstev za prostovoljne prispevke in za napotitve slovenskih uslužbencev v OECD

Glavni prihodki proračuna OECD so po eni strani članarine držav članic, po drugi strani pa prostovoljni prispevki za izvedbo določenih projektov ali v podporo določenim programom OECD. V Sloveniji so doslej sredstva za prostovoljne prispevke zagotavljala ministrstva v skladu s svojimi prioriteta in javnofinančnimi zmožnostmi. Skladno s prioriteta delovanja Slovenije v OECD, kot so opredeljene v prejšnjem poglavju, se ob vsakoletnem proračunskem načrtovanju določi tudi področja in okvirni znesek možnih slovenskih prostovoljnih prispevkov

za naslednje proračunsko obdobje. Upošteva se tako redne prispevke za dolgoročne programe kot tudi enkratne prostovoljne prispevke za kratkoročne projekte, za katere je Slovenija še posebej zainteresirana. O dodeljevanju sredstev odloča Vlada. **Poročilo o vplačilu prostovoljnih prispevkov v posameznem letu je sestavni del letnega poročila o delu Stalne medresorske delovne skupine za zadeve OECD.**

Slovenija je v preteklem obdobju sorazmerno malo koristila možnost napotitev slovenskih javnih uslužbencev za določen čas (izvedba določenega projekta) na OECD. Z namenom okrepitve strokovne usposobljenosti v slovenski javni upravi in prisotnosti slovenskih strokovnjakov v sekretariatu OECD se **na ravni vlade oblikuje letni načrt napotitev slovenskih uslužbencev v OECD za obdobje pol leta do enega leta**; v okviru proračunskega načrtovanja pa se vsako leto rezervirajo finančna sredstva v ta namen.

f. Financiranje projektov OECD s sredstvi EU

OECD se v zadnjem obdobju še posebej intenzivno profilira kot mednarodna organizacija, ki je lahko **državam članicam v ključno oporo pri oblikovanju in izvajanju strukturnih reform**. Pri tem tesno sodeluje z EU, še posebej v kontekstu dialoga o identificiranju in pripravi strukturnih reform v državah, ki so članice obeh povezav. Pri tem je ključno zagotoviti financiranje EU v strukturnih reformah/projektih OECD v državah članicah. Za Slovenijo, ki se sooča z upadanjem prostovoljnih prispevkov, bi lahko financiranje projektov OECD s sredstvi EU predstavljalo pomembno priložnost, kar je smiselno upoštevati tudi pri odločanju o naslednjih projektih z OECD.

Projekte je mogoče financirati **prek instrumenta EU za tehnično podporo** (TSI – Technical Support Instrument). V skladu s pogoji EU pa je možno sredstva za financiranje bilateralnih projektov z OECD pridobiti tudi **preko kohezijskih skladov ali preko programa Erasmus+**. V interesu Slovenije je, da v specifičnih primerih izkoristi ekspertna znanja in nasvete OECD in po potrebi za to pridobi tehnično podporo EU.

5. KLJUČNA INSTITUCIONALNA VPRAŠANJA – USKLAJENA STALIŠČA SLOVENIJE

a. Širitev

Po večletnem zastoju je OECD v letu 2022 povabil k začetku pogajanj o članstvu šest kandidatk (**Romunija, Bolgarija, Hrvaška, Peru, Brazilija** in Argentina). Prvih pet kandidatk je potrdilo podporo ključnim vrednotam in načelom OECD, zato se je začel postopek pregleda njihove zakonodaje in administrativnih praks, medtem ko se postopek v zvezi s prošnjo Argentine iz notranjepolitičnih razlogov še ni začel. Za vsako državo kandidatko je predstavljen kažipot (roadmap); v teku so priprave nacionalnih memorandumov vsake države kandidatke, na podlagi katerih bodo v letih 2023 in 2024 potekali vsebinski pregledi zakonodaje in administrativnih praks na ključnih področjih delovanja OECD.

Julija 2022 je uradno prošnjo za članstvo v OECD vložila še **Ukrajina**, na podlagi katere bo sekretariat OECD pripravil program predpristopne pomoči Ukrajini kot pripravo na obveznosti članstva v OECD. Slovenija je pripravljena aktivno sodelovati pri izvedbi tega programa.

Slovenija se strinja, da je **pristopanje novih držav članic najmočnejši instrument za globalno širjenje visokih standardov in vrednot OECD**. S tega vidika podpira nadaljnjo širitev

organizacije, ki bo v polni meri upoštevala vrednote OECD. Pri tem je ključno, da država kandidatka pred pristopom izpolnjuje vse pogoje. Sekretariat OECD mora zagotoviti, da bo organizacija sposobna ohraniti visok standard strokovnosti in učinkovitosti svojega delovanja tudi v primeru širitve z novimi državami članicami.

Podrobnejša stališča do članstva v OECD za posamezno državo kandidatko bo Slovenija oblikovala na podlagi strokovne ocene pristojnih odborov OECD o izpolnjevanju standardov in pravno zavezujočih aktov OECD na posameznem področju, tako pri kreiranju kot tudi pri izvajanju zadevne zakonodaje.

b. Proračun OECD in upravljanje OECD

Slovenija bo v vseh razpravah o proračunu poskušala konstruktivno prispevati h kompromisnim rešitvam, ki bodo OECD omogočile osredotočenje na poslanstvo organizacije in v ustrezni meri odražale potrebo po predvidljivem in zadostnem financiranju organizacije, tudi na področjih, ki jih Slovenija šteje za prioriteta. Ob tem bo **Slovenija še naprej ostala konstruktivno vključena v razpravo o načinih za izboljšanje kakovosti in učinkovitosti upravljanja OECD.**

OECD si vseskozi prizadeva za **krepitev upravljanja organizacije**, upoštevajoč zahteve držav članic in učinkovitosti izvajanja navedenih zahtev s strani OECD. Organizacija bo po pregledih upravljanja v letih 2006, 2010 in 2014 v letu 2023 končala s četrtem pregledom. Aktualni pregled vsebuje poleg poslovno organizacijskih izzivov in izzivov organizacije na področju oblikovanja vsebinskih politik tudi obsežen pregled namenjen dolgoročnemu in vzdržnemu financiranju OECD.

Organizacijo dela je treba sproti prilagajati strategiji širitve organizacije in spremembam, ki jim je OECD izpostavljena spričo stalnih globalnih izzivov.

c. Zastopanost slovenskih državljanov v Sekretariatu OECD in drugih strukturah

Slovenija je po številu državljanov, zaposlenih na strokovnih ali vodstvenih mestih v OECD, svoj položaj v zadnjih letih izboljšala. Po uradnih podatkih OECD je bilo ob koncu leta 2021 v okviru Sekretariata zaposlenih **8 Slovencev in 1 Slovenka**, od tega 7 na strokovnih in 2 na vodstvenih delovnih mestih. Zastopanost je glede na delež prebivalcev Slovenije glede na prebivalce vseh OECD držav nadpovprečen – slovenski prebivalci predstavljajo 0,15 % vseh prebivalcev OECD držav, medtem kot je delež Slovencev na strokovnih mestih v OECD sekretariatu 0,41 %, med vodstvenimi mesti pa 1,05 %. Iz podatkov OECD je razvidno, da je OECD v letu 2021 iz Slovenije prejel 58 prošelj za zaposlitev, kar predstavlja 0,2 % vseh prošelj. Sistem zaposlovanja v OECD sicer ne predvideva nacionalnih kvot; izbor kandidatov načeloma poteka po sistemu javnih natečajev na podlagi kriterija strokovnosti; končno odločitev za zaposlitev na vodstveni položaj sprejme generalni sekretar. Države članice lahko na zaposlovanje vplivajo s sistemskega vidika, nimajo pa neposrednih pristojnosti pri posameznih izbirnih postopkih.

V letošnjem poročilu o raznolikosti in vključenosti (2021 Annual Diversity and Inclusion Report) OECD napoveduje nadaljnje aktivnosti za povečanje raznolikosti pri zaposlovanju v OECD sekretariatu (targetirani pozivi, podpora rasni in etnični vključenosti; pripravljane vključujočih politik, izboljšanje zajema podatkov).

Slovenija mora ostati pozorna na te aktivnosti in aktivno sodelovati s ciljem povečati ali vsaj ohraniti delež slovenskih uslužbencev sekretariata OECD na višjih strokovnih in vodstvenih

delovnih mestih oziroma **povečati prepoznavnost slovenskih strokovnjakov**, ki bi lahko sodelovali pri vodenju posameznih vsebinskih odborov OECD. Zaradi potreb okrepitve prenosa znanj v slovensko javno upravo in krepitve administrativne usposobljenosti na področjih, ki so ključna za nadaljnji razvoj Slovenije, bo Slovenija usmerjeno izkoristila možnost začasne napotitve javnih uslužbencev na delo v sekretariat OECD in se aktivno vključila v izvajanje medsebojnih pregledov (t. i. Peer Reviews).